

Knowledge grows

PERSBERICHT

Waterstofleiding Gasunie verbindt Dow met Yara

- Overeenkomsten getekend voor realisatie waterstofleiding voortvloeiend uit de Green Deal 'Waterstof voor de regio'
- Uitwisseling van waterstof voor industrieel gebruik tussen Dow Benelux en Yara via transportleiding Gasunie
- Naast energiewinst, levert de waterstofleiding een CO₂-besparing op van 10.000 ton
- Succesvolle Industriesamenwerking voor Duurzame Groei binnen Smart Delta Resources platform

Sas van Gent, 27 maart 2018 – Dow Benelux, Yara en Gasunie hebben in het Industrieel Museum in Sas van Gent overeenkomsten gesloten voor de realisatie van de Green Deal 'Waterstof voor de regio'. De drie partijen zijn samen met Green-deal-partner ICL-IP van plan waterstof voor industriële toepassing uit te wisselen via een niet meer in gebruik zijnde gastransportleiding. Het ondergronds transport via het gasnetwerk zorgt voor een efficiënt en veilig vervoer van waterstof. De samenwerking maakt onderdeel uit van de Industriesamenwerking voor duurzame groei binnen het Smart Delta Resources platform, dat wordt gefaciliteerd door de Zeeuwse ontwikkelingsmaatschappij Impuls.

De overeenkomsten tussen Dow, Yara en Gasunie is de eerste stap naar de realisatie van de waterstofleiding tussen Dow in Terneuzen en Yara in Sluiskil. Wanneer de benodigde vergunningen zijn verkregen, kan de ombouw van de gastransportleiding en de aansluitingen van Dow en Yara starten. Naar verwachting zal hiermee in mei een aanvang worden gemaakt en wordt de leiding in het vierde kwartaal van 2018 ingezet voor het transport van waterstof.

Daling energiegebruik & CO₂-besparing

De waterstof die vrijkomt bij de kraakinstallaties van Dow wordt ingezet als grondstof voor hoogwaardige producten van Yara. Dat leidt tot een daling in het energiegebruik van in eerste instantie 0,15 PJ per jaar. Daarnaast levert het een CO₂-besparing op van 10.000 ton.

Realiseren doelstellingen CO₂-reductie

"Het is voor de industrie een grote uitdaging om de overheidsdoelstellingen voor CO₂-reductie te realiseren" zegt Gerard van Pijkeren, directeur Gasunie Waterstof Services. "Waterstof speelt hierin een cruciale rol. Het kan zowel als grondstof en als brandstof dienen en draagt bij aan het verlagen van de CO₂-emissie in de industrie. De overheid wil dat de CO₂-uitstoot in Nederland al in 2030 49% lager is dan in 1990. Als we in 2030 over voldoende waterstof willen beschikken, moeten we nu zowel stappen zetten om de productie op te schalen, als om een dekkend waterstoftransportnetwerk aan te leggen."

"Dit is een belangrijke stap in een bijzonder project waarbij verschillende bedrijven de handen ineen hebben geslagen om gezamenlijk hun bijdrage te leveren aan de wereldwijde klimaatuitdaging," aldus Anton van Beek, President Dow Benelux. "De chemische industrie heeft een sleutelrol bij de aanpak van CO₂-uitstoot en we werken nadrukkelijk samen met andere industrieën aan de transformatie naar een duurzame samenleving."

“Dit restwaterstofproject is een volgende stap om onze ambitie voor een zero-emission plant te realiseren,” geeft Michael, Schlaug, Algemeen directeur van Yara Sluiskil aan. “Sinds 2005 heeft Yara de broeikasgasemissie van haar grootste productievestiging met 60% gereduceerd. Dit terwijl onze productie met 1,5 miljoen ton toenam in diezelfde periode. Nadat we binnen ons hek tegen de grenzen van energie-efficiency aanliepen, zijn we buiten het hek verder gegaan om onze ambitie te verwezenlijken. Ons ‘WarmCO-project’ is een ander mooi voorbeeld waarbij we warmte en CO₂ leveren aan de glastuinbouw.”

Over Gasunie Waterstof Services

Gasunie Waterstof Services (GWS) beheert een waterstofleiding in Zeeland en verzorgt vanaf het vierde kwartaal van 2018 het transport van waterstof tussen Dow in Terneuzen en Yara in Sluiskil. GWS is een dochteronderneming van N.V. Nederlandse Gasunie. GWS is opgericht vanuit de ambitie om bij te dragen aan de versnelling van de energietransitie. De waterstofleiding in Zeeland is de eerste infrastructuur die GWS in beheer neemt.

Over Dow Benelux

Dow's geïntegreerde, marktgedreven portfolio van specialistische chemicaliën, geavanceerde materialen en kunststoffen zijn toonaangevend binnen de industrie. Zij bieden op technologie gebaseerde producten en oplossingen voor klanten in ongeveer 180 landen en in sectoren met een hoge groei, zoals verpakkingen, elektronica, water, coatings en landbouwproducten. In de Benelux heeft Dow zeven verschillende vestigingen. De vestiging in Terneuzen is de op een na grootste productielocatie van Dow in de wereld.

Over Yara

Yara is een Noors beursgenoteerd bedrijf dat sinds 1905 actief is en inmiddels in meer dan 50 landen vestigingen heeft. De producten van Yara, bestaande uit stikstofhoudende minerale meststoffen en industriële chemicaliën, worden verkocht in ruim 160 landen en dragen bij aan voldoende gezond en veilig voedsel voor iedereen en een schone leefomgeving. De missie van Yara is “Responsible feed the world and protect the planet”. Veiligheid heeft topprioriteit.

Over ICL-IP

ICL is een wereldwijd opererende producent van speciale chemicaliën in drie markten: landbouw, voedsel en de industrie. ICL beschikt over haar eigen grondstofreserves in China, Israël, Spanje en het Verenigd Koninkrijk en zet deze mineralen vervolgens in fabrieken over de hele wereld om in een breed scala aan producten. ICL produceert een derde van alle broom in de wereld, is de op vijf na grootste producent van kalium en een van de grootste leveranciers van fosforzuur. Ook is ICL een van de grootste producenten van kunstmeststoffen en brandvertragers in de wereld. ICL heeft een wereldwijd netwerk van fabrieken en kantoren in meer dan 30 landen, verspreid over 5 continenten, waar in totaal ongeveer 13.000 mensen werken.

Over Smart Delta Resources (SDR)

SDR is een samenwerkingsverband van elf energie- en grondstof-intensieve bedrijven in de zuidwestelijke deltaregio. SDR wil via cross-sectorale energie- en grondstofconcepten in de regionale procesindustrie een bijdrage leveren aan een sterke en duurzame industrie. Een industrie die een omslag maakt naar een toekomst waarin de afhankelijkheid van fossiele energie en schaarse grondstoffen verder afneemt. Het platform wordt actief ondersteund door de Provincie Zeeland, North Seaport en NV Economische Impuls Zeeland als facilitator.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Neem voor meer informatie over een van de onderdelen contact op met de betrokken partijen:

Dow Benelux

Erik van Oosten

06 4253 2835

evanoosten@dow.com

Yara

Gijsbrecht Gunter

06 83 52 59 90

gijsbrecht.gunter@yara.com

Gasunie Waterstof Services

Gerben van Dijk

06 31 03 73 81

gerben.van.dijk@gasunie.nl

ICL-IP

Saskia Goole

0115 689 189

sakia.goole@icl-group.com

Smart Delta Resources / Impuls

Laurens Meijering

06 10 98 05 54

laurensmeijering@impulszeeland.nl